

Zhodnocení činnosti Městské knihovny v Ústí nad Orlicí za rok 2016

Počet obyvatel města Ústí nad Orlicí je **14 226**.

Knihovna v roce 2016:

2 572 registrovaných čtenářů
89 063 návštěvníků
123 411 výpůjček

Počet registrovaných čtenářů i návštěvníků se proti roku 2015 zvýšil. Došlo k mírnému snížení počtu výpůjček, ale zvýšilo se využívání elektronických on-line služeb, protože se čtenáři naučili prodlužovat si výpůjčky on-line přes své konto a tak knihovnu nenavštíví fyzicky, ale své výpůjčky si prodlužují sami přes náš web elektronicky.

V roce 2016 získala Městská knihovna 10 grantů - grant Ministerstva kultury VISK3 ve výši 111 000 Kč na rozšíření systému REKS pro středisko Vysoké Mýto, grant Ministerstva kultury ČR ve výši 10 000 Kč na nákup zvukových knih pro Zvukovou knihovnu pro nevidomé a slabozraké, grant MK ČR VISK 3 na rozšíření modulu správy poplatků v systému Koha ve výši 35 000 Kč, grant MK ČR VISK 3 na obnovu výpočetní techniky ve vzdělávací učebně ve výši 73 000 Kč, grant Česká knihovna ve výši 6 300 Kč na nákup původní české literatury, grant na zakoupení cizojazyčné literatury ve výši 30 000 Kč, grant NK ČR na bezplatné využívání plnotextové databáze Anopress, grant MěÚ ve výši 3 000 Kč na akci pro děti "Noc s Andersenem", grant MěÚ ve výši 4 000 Kč na lektorné přednášek 6.ročníku Akademie volného času a grant Města na vzdělávací přednášky ve výši 6 000 Kč.

Městská knihovna je pověřena knihovnou pro okres Ústí nad Orlicí na základě smlouvy O přenesení výkonu regionálních funkcí dle zákona 257/2001 mezi Krajskou knihovnou Pardubice a MěK Ústí nad Orlicí ze dne 20. 12. 2006 a získala v roce 2016 z rozpočtu kraje na výkon této funkce částku 1 830 000 Kč. MěK Ústí nad Orlicí je zodpovědná za výkon regionálních funkcí v okrese, metodicky řídí 9 MěK okresu a 111 obecních knihoven okresu, je zodpovědná za finanční čerpání a vyúčtování přidělené částky na regionální funkce. Z pověření regionální funkce ředitelka knihovny pravidelně elektronicky nebo ústně předává ředitelům MěK okresu zprávy z celostátních porad, v MěK se konaly v roce 2016 4 metodické porady a 4 vzdělávací akce pro ředitele MěK okresu.

Automatizace knihovny

Městská knihovna je v současné době vybavena 30 počítači propojenými do sítě Windows NT a všechna pracoviště jsou připojena na internet přes kabelovou televizi. V hudebním oddělení je zároveň vzdělávací studovna s 6 počítači pro pravidelné cykly vzdělávání dobrovolných knihovníků a seniorů v základech počítačové gramotnosti. V roce 2016 se ve vzdělávací studovně uskutečnilo 56 hodinových kurzů počítačové gramotnosti pro seniory a nejširší veřejnost.

Výpůjční agenda ve všech odděleních je plně automatizována, čtenáři si vyhledávají sami informace v on-line katalozích - k dispozici mají 3 čtenářské počítače v oddělení dospělých, 2 čtenářské počítače v dětském oddělení, a 6 počítačů ve vzdělávací studovně v hudebním oddělení, která slouží zároveň jako zvuková knihovna pro zrakově postižené spoluobčany a zároveň jako bibliograficko-informační pracoviště. V knihovně je umožněn uživatelům přístup do placené plnotextové databáze TamTam fy Anopress a mohou využívat neplacenou databázi právnických informací Zákony pro lidi. Služby knihovny propagujeme i na sociální síti Facebook. V prostorách půjčovny je k dispozici Wi-fi připojení k internetu, nabízíme možnost půjčování čteček a e-knih, zapůjčujeme absenčně gramofon a retro gramofonové desky na hudebním oddělení.

MěK Ústí nad Orlicí využívá jako druhá knihovna v republice nový open source integrovaný knihovní systém Koha, který nahradil systém Clavius a převedli jsme všechna data čteně střediskového systému REKS do tohoto systému. Dále systém díky grantům MK ČR analyzujeme a rozšiřujeme jeho funkcionality.

Celý fond knihovny je vystaven v katalogu Vufind na adrese: www.knihovna-uo.cz. Na webu vystavujeme mimo jiné: katalog regionálních osobností, informace pro a o knihovnách regionu, informace o neziskových organizacích regionu, informace o zařízeních pro rodinu, děti a mládež, informace pro zdravotně postižené občany a informace o pomáhajících institucích regionu.

Provozní doba

Provozní doba knihovny zůstala v roce 2016 47 hodin týdně.

Oddělení pro dospělé:

Den v týdnu	Provozní doba
Pondělí – Pátek	9:00 – 18:00
Sobota	9:00 – 11:00

Dětské oddělení:

Den v týdnu	Provozní doba
Pondělí - Pátek	12:30 – 17:30

Hudební oddělení:

- bibliograficko-informační služba, vzdělávací studovna, zvuková knihovna, půjčovna gramofonu a gramodesek
- otevřeno po telefonické dohodě

Poplatek za registraci se v roce 2016 nezměnil:

- Dospělí čtenáři: **150 Kč**
- Děti, studenti, důchodci: **110 Kč**

V rámci kulturně-výchovné činnosti **pořádala MĚK tyto akce:**

- knihovnické lekce pro všechny třídy základních, mateřských škol a zvláštní školu (36 hodinových lekcí za rok)
- knihovnicko-informační lekce pro studenty všech středních škol – 9 lekcí
- Pasování druháků na čtenáře
- o prázdninách jsme pro děti připravili 11 veřejných čtení na dětském oddělení
- zapojili jsme se do celostátní akce Den dětské knihy a pořádali jsme Dětský den v knihovně
- další akce pro děti: „Pohádkové koulování“, „Knihomolí závody“, „První jarní pohádka“, „Druhá jarní pohádka“, „Za zvířátky na louku“, „Pirátské vyprávění“, „Příhody z modrozeleného lesa“, „Žabí princ“, „Děti čtou pejskům“, „Prázdniny s dráčkem“, „Kouzelná Mařenka“, „Čertovská pohádka“, „Vánoční setkání s dětmi,“ a každotýdenní prázdninové předčítání: Ajdar, Všichni letí na koštěti, Ptačí pohádka, Svatba u Broučků, O hlemýždi, No jo, medvěd.

- v rámci Března - měsíce čtenářů jsme se zapojili do celostátní akce dětských knihoven "Noc s Andersenem" - v knihovně přespalo 20 dětí a 3 dospělí a „Večera s Andersenem pro mladší děti“ - zúčastnilo se 7 dětí
v knihovně se uskutečnilo 56 kurzů počítačové gramotnosti pro seniory a nejširší veřejnost (Orientace ve složkách, efektivní práce s e-mailem, vyhledávání na internetu, Microsoft Word - textové editory, štítky, vizitky, fotografie, stříh videa, grafika, služby google - mapy, cloudové služby, YouTube z pohledu videí atd.)
- v Týdnu knihoven jsme uspořádali Literárně dramatický maratón s extrémním cyklistou Danielem Polmanem, besedu se spisovatelem Vlastimilem Vondruškou: „Oldřich z Chlumu“, besedu s novinářkou Petrou Procházkovou pro studenty gymnázia, besedu se spisovatelem Jiřím Padevětem
- v MěK se konal 6. ročník Akademie volného času - uspořádali jsme 8 večerních přednášek regionálních autorů pro veřejnost (přednášející Prof.F.Musil, doc. Macková, H. Skořepa, Pavel Holásek, Libor Pařízek)
- uspořádali jsme 9 výstav ve foye knihovny: autorskou výstavu Eduarda Kaplana, Vzpomínka na Filipa Topola, Viktorika a vesmírná dobrodružství 2., komiksová výstava Staré pověsti a legendy, František Egerle, výstava Tváře úmluvy CITES, Historická detektivka, Ústí a Podměstí, Magické kouzlo podzimu, Zapomenuté Oustí II., výstava B.Hrabal
- další akce pro veřejnost:
  - o přednáška Mgr. Václava Vacka: „Nejčastější chyby ve vztazích“ v Týdnu manželství
  - o přednáška prof. Pavla Kováře : „Koleje vpředu, koleje vzadu“
  - o přednáška K.Zelinkové: „Léčba bez chemie“
  - o autorské čtení Jiřího Padevěta z jeho knihy „Krvavé léto“
  - o přednáška Tomáše Mazala: „Vypravěč příběhů B.Hrabal“
  - o přednáška Dušana Špitálského: „Richard Lví srdce“
  - o Den otevřených dveří s prohlídkou věže knihovny a altánu s výstavou fotografií P.A.J.Z.L.
  - o čtení vánočních povídek „Vánoční punčování“ a „Jarní povídkování“
  - o přednáška Mgr. J.Bažanta v Týdnu duševního zdraví: „Deprese jako problém současnosti“
  - o vzdělávací akce: Den s audioknihou, Vytváříme fotoalba, Komunikace s internetem, Trénink paměti pro seniory, Co nás ve škole nenaučili, Deskové hry, Základy fotografování, Myšlenkové mapy, Tipy pro studenty na začátku školního roku, Vytváříme fotoknihu, Mobilní kurz I., II., Vytváříme na internetu Vánoční přání, Tajný výlet pro seniory, Senioři bezpečně-doškolování autoškoly

Z další činnosti knihovny:

- zpracováváme a zodpovídáme za správnost celookresní statistiky okresu Ústí nad Orlicí – písemné a automatizované zpracování dat a komentářů pro NIPOS – statistické výkazy 10 městských a 111 obecních knihoven.
- MěK je pověřena Národní knihovnou Praha budovat a uchovávat fond regionální literatury (meziknihovní výpůjční služba, archivace regionálních publikací, městských zpravodajů okresu)
- MěK je zapojena do celostátního projektu organizovaného NK ČR o výkonnosti knihoven – „Benchmarking v knihovnách“
- MěK podepsala smlouvu a je zapojena do Centrálního portálu knihoven
- MěK se zapojila do Průzkumu prostorového a technického vybavení knihoven – dotazník NK ČR
- pracovníci MěK si stále zvyšují svou odbornou kvalifikaci – 2 pracovníci se zúčastnili 2 školení Pedagogické minimum v KK Pardubice, školení Vzdělávání 3.věku v Senátu a MěK Mladé Boleslavi, semináře Vzpomínkové aktivity pro seniory v MěK Chrudim, semináře Čteme s nečtenáři v KK Pardubice, semináře Chceme dětem číst 8 v KJM v Brně, semináře Metodika práce se seniory v MěK Olomouc, metodička se zúčastnila workshopu pro metodiky v Kutné Hoře, zúčastnili jsme se školení Koha ke katalogizaci v MěK Česká Třebová, setkání supervizorů v NK ČR, správce sítě prezentoval systém Koha na konferenci Knihovny současnosti v Olomouci
- využíváme službu STK Praha: VPK – elektronické zasílání dokumentů a kopií v rámci MVS, jsme zapojeni do elektronického katalogu MVS a souborného katalogu Caslin NK ČR – protokolem OAI zasíláme elektronické záznamy zpracovaných knih a titulů časopisů do Souborného katalogu NK ČR, využíváme stahování autorit z NK ČR– za rok 2016 bylo harmonizováno pomocí protokolu Z39.50 5 047 autoritních záznamů s databází NK ČR a zaslány 3 autoritní záznamy do NK ČR. Jsme zapojeni do rešeršní elektronické služby Ptejte se knihovny - v roce 2016 bylo zodpovězeno 11 odborných dotazů a zpracováno 6 rešerší. Zasíláme zpracované besedy do celostátní Databanky vzdělávacích knihovnických programů MZK Brno.
- V MěK Ústí nad Orlicí byly v roce 2016 na exkurzy MěK Šumperk, Univerzitní knihovna Zlín – seznámení se systémem Koha
- využíváme elektronického nákupu knih – výhodný rabat
- ředitelka MěK se zúčastnila Valné hromady SKIP v Hradci Králové, semináře k Zákoníku práce v KJM v Brně, semináře Digitální kronika v KK Pardubice, semináře Zadávání veřejných zakázek, konference

Knihovny současnosti v Olomouci, Knihovnické dílny v MěK Praha, semináře k Centrálnímu portálu knihoven v KK Pardubice, zúčastnila se setkání uživatelů Souborného katalogu Caslin v NK ČR, prezentovala systém Koha v Knihovně města Hradec Králové, účastnila se setkání uživatelů systému Koha v MěK Česká Třebová, sekce Veřejných knihoven v NK ČR. Zúčastnila se 4 porad ředitelů pověřených knihoven pořádaných Krajskou knihovnou v Pardubicích.

- MěK je členem Svazu knihovníků a informačních pracovníků – ředitelka pracuje v regionálním výboru této organizace, v dozorčí komisi VV SKIP a je členkou sekce veřejných knihoven SKIP ČR, členkou MAS Orlicko
- MěK Ústí nad Orlicí se zapojila do soutěže Knihovna roku
- MěK Ústí nad Orlicí nominovala svého pracovníka do soutěže MARK 2016
- MěK je členem sdružení dětských knihoven Klubko
- MěK je zapojena do odborných diskusních konferencí Knihovna, Region, Andersen a Katalogizace, pravidelně zasíláme články do Informačního listu
- průběžně doplňujeme databázi regionálních osobností www.osobnostiregionu.cz
- Na požádání nabízíme donáškovou službu starým spoluobčanům, spolupracujeme s Klubem seniorů a Mateřským centrem Medvídek
- Ekonomka knihovny se zúčastnila 5 školení fy VEMA.

Situace na pobočce v Kerharticích

Provoz zajišťuje dobrovolná knihovnice Hana Dianová. Knihovna je otevřena každý čtvrtek od 14:00 do 18:00 hod. MěK hradí provoz pobočky, nákup knih, zpracování a mzdu knihovnice.

Situace na pobočce v Knapovci

Knihovna v Knapovci je umístěna v prostorách místní školy, provoz zajišťuje dobrovolná knihovnice paní Pavlína Kosturková. Knihovna je otevřena každou sobotu od 13:00 do 16:00 hod. Provoz funguje bezproblémově.

Penzion

Městská knihovna pokračuje v půjčování knih ze svého fondu formou vytváření půlročních souborů, které jsou zapůjčovány penzionu, kde je dobrovolný knihovník půjčuje čtenářům, pro které je ze zdravotních důvodů obtížné navštěvovat knihovnu.

Situace ve střediskovém systému knihoven

Městská knihovna pracuje současně jako knihovna středisková, která sdružuje na základě každoročně obnovovaných dohod o odborné pomoci mezi MěK a obcemi prostředky na nákup, rozvoz a zpracování knih pro 19 obecních knihoven obvodu. V roce 2016 bylo sdruženo 123 479 Kč od obcí obvodu Ústí nad Orlicí. O obecní knihovny se staráme metodicky – během roku jsme uskutečnili v každé obecní knihovně 2 návštěvy s rozvozem knih. V roce 2016 byla provedena 1 revize v obecní knihovně Sopotnice. Kmenový fond všech obecních knihoven obvodu Ústí je už uložen do automatizovaného systému REKS. Všechny obecní knihovny mají svůj web. Byla provedena aktualizace údajů všech obecních knihoven střediska v celostátním adresáři NK ČR CADR.

V MěK Ústí se uskutečnila 1 porada pro dobrovolné knihovníky obvodu Ústí a 1 vzdělávací akce pro dobrovolné knihovníky: „Řazení fondu a systém REKS“.

V roce 2016 se uskutečnilo v MěK 10 porad pro pracovníky MěK, 4 kontroly PO a BOZ.

MěK se zapojila do celostátní sbírky Světlo pro světlušku.

V roce 2016 byl vybudován bezbariérový přístup do knihovny, byla vyměněna podlahová krytina na dětském oddělení, oddělení služeb bylo vybaveno novým nábytkem. Díky grantu MK ČR jsme zakoupily a obměnili 7 počítačů.

V Ústí nad Orlicí 10. 1. 2017

PhDr. Jana Kalousková
ředitelka MěK